

**Postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego
z dnia 14 sierpnia 2001 r.**

III SW 17/01

Prawomocność postanowienia o wpisie do ewidencji partii politycznych (art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, Dz.U. Nr 98, poz. 604 ze zm.) nie stanowi koniecznej przesłanki złożenia przez organ partii politycznej zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów lub senatorów oraz o powołaniu pełnomocnika wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego (art. 96 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera (sprawozdawca), Józef Iwulski, Andrzej Kijowski, Zbigniew Myszka, Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, w sprawie ze skargi pełnomocnika Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2001 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia zawiadomienia, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 14 sierpnia 2001 r.

u z n a ł skargę za zasadną, u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e.

Pełnomocnik Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny wniósł w dniu 9 sierpnia 2001 r. skargę na postanowienie (uchwałę) Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie odmowy przyjęcia zawiadomienia Krajowej Komisji Koordynacyjnej Alternatywa Ruch Społeczny o zamiarze zgłaszania kandydatów na posłów i senatorów oraz o powołaniu pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego i pełnomocnika finansowego Komitetu Wyborczego.

Podstawę prawną skargi stanowił art. 102 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499).

Podstawę faktyczną skargi stanowił następujący przebieg wydarzeń. W dniu 28 maja 2001 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął wniosek o wpis do ewidencji partii politycznych partii o nazwie Alternatywa Ruch Społeczny. W dniu 12 lipca 2001 r. odbyło się przed Sądem Okręgowym posiedzenie jawne w tej sprawie, a w dniu 13 lipca 2001 r. Sąd wydał postanowienie o wpisie do ewidencji partii politycznych partii o nazwie Alternatywa Ruch Społeczny. Tego samego dnia przewodniczący partii (uprawniony do jej reprezentowania) złożył wniosek o wydanie odpisu nieprawomocnego postanowienia o wpisie oraz wyciągu z ewidencji partii politycznych z informacją o wpisie do ewidencji partii politycznych. Dokumenty te mu wydano.

W dniu 27 lipca 2001 r. Krajowa Komisja Koordynacyjna jako organ uprawniony do reprezentowania na zewnątrz partii politycznej Alternatywa Ruch Społeczny złożyła w Państwowej Komisji Wyborczej zawiadomienie o zamiarze zgłoszenia list kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów, dołączając wymagane przez Ordynację wyborczą dokumenty, wśród nich wyciąg z ewidencji partii politycznych prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie, wystawiony w dniu 16 lipca 2001 r., z wyraźną adnotacją po każdym zapisie: „wpis na podstawie postanowienia nieprawomocnego”.

Uchwałą z dnia 30 lipca 2001 r. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 102 ust. 2 w związku z art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej wezwała pełnomocnika wyborczego Krajowej Komisji Koordynacyjnej Alternatywa Ruch Społeczny do usunięcia wady zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów w terminie 5 dni od otrzymania wezwania. Wada zawiadomienia miała polegać na dołączeniu doń nieprawomocnego postanowienia Sądu w przedmiocie dokonania wpisu do ewidencji partii politycznych, co – w ocenie Państwowej Komisji Wyborczej – nie wypełniało dyspozycji art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że usunięcie wady powinno nastąpić przez doręczenie w wyznaczonym terminie postanowienia Sądu ze stwierdzeniem jego prawomocności pod rygorem odmowy przyjęcia zawiadomienia.

W dniu 2 sierpnia 2001 r. Sąd Okręgowy wydał pełnomocnikowi partii politycznej Alternatywa Ruch Społeczny sześć wyciągów z ewidencji partii politycznych oraz

odpisów postanowienia z 13 lipca 2001 r., bez stwierdzenia prawomocności i jednocześnie bez adnotacji o jego nieprawomocności.

Tego samego dnia pełnomocnik Komitetu Wyborczego złożył w Państwowej Komisji Wyborczej pismo z dnia 2 sierpnia 2001 r. informujące o uzupełnieniu wad wcześniejszego zawiadomienia i przedłożeniu prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie o wpisaniu do ewidencji partii politycznych partii Alternatywa Ruch Społeczny. Do pisma dołączono uwierzytelniony wyciąg z ewidencji partii politycznych wystawiony w dniu 2 sierpnia 2001 r. Dokument ten stwierdzał wpisanie partii Alternatywa Ruch Społeczny w dniu 13 lipca 2001 r. do ewidencji EwP 120 i nie zawierał adnotacji o nieprawomocności postanowienia Sądu.

Na podstawie tego dokumentu Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że wada wskazana w uchwale z dnia 30 lipca 2001 r. została usunięta i podjęła uchwałę z dnia 2 sierpnia 2001 r. o przyjęciu zawiadomienia od Krajowej Komisji Koordynacyjnej Alternatywa Ruch Społeczny o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów oraz o powołaniu pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego i pełnomocnika finansowego Komitetu Wyborczego.

W dniu 3 sierpnia 2001 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęła apelacja od postanowienia z 13 lipca 2001 r. w sprawie o wpis do ewidencji partii politycznych partii Alternatywa Ruch Społeczny. Apelację złożył Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa z siedzibą w Krakowie. Apelujący wniósł o uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu z zaleceniem zmiany nazwy partii politycznej. Jako nową okoliczność faktyczną apelujący wskazał podjęcie przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie przyjęcia zawiadomienia pełnomocnika wyborczego o utworzeniu Komitetu Wyborczego Wyborców Alternatywa z siedzibą w Krakowie. Apelację uzasadnił zbieżnością nazw obu podmiotów, utrudniającą prowadzenie kampanii wyborczej.

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2001 r. Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie art. 510 § 1 KPC dopuścił Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa w charakterze uczestnika postępowania do udziału w sprawie o wpis do ewidencji partii politycznych partii Alternatywa Ruch Społeczny.

W dniu 8 sierpnia 2001 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie zwrócił się Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej z prośbą o przesłanie postanowienia Sądu w sprawie o wpis do ewidencji partii politycznych partii Alternatywa Ruch Społeczny w celu potwierdzenia prawomocności lub nieprawomocności tego postanowienia. W

odpowiedzi Sąd Okręgowy poinformował, że postanowienie z dnia 13 lipca 2001 r. jest nieprawomocne, ponieważ w dniu 3 sierpnia 2001 r. wpłynęła apelacja Komitetu Wyborczego Wyborców Alternatywa z siedzibą w Krakowie.

Zaskarżonym postanowieniem (uchwałą) z dnia 8 sierpnia 2001 r. Państwowa Komisja Wyborcza - działając na podstawie art. 36 ust. 1 i art. 102 ust. 2 w związku z art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej oraz w związku z art. 1 ust. 2 i art. 15 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. Nr 98, poz. 604 ze zm.) - postanowiła uchylić swoją uchwałę z 2 sierpnia 2001 r. w sprawie przyjęcia zawiadomienia Krajowej Komisji Koordynacyjnej Alternatywa Ruch Społeczny i odmówić przyjęcia tego zawiadomienia.

Stanowisko swoje uzasadniła tym, że z art. 1 ust. 2 ustawy o partiach politycznych wynika, iż partia może korzystać z praw wynikających z ustawy po uzyskaniu wpisu do ewidencji partii politycznych, zaś art. 15 tej ustawy nakazuje przekazywanie Państwowej Komisji Wyborczej prawomocnych postanowień sądu w sprawie o wpis do ewidencji. Z tych przepisów oraz z art. 95 i art. 96 ust.2 i ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej wynika, że warunkiem udziału partii politycznej w wyborach do Sejmu i Senatu jest prawomocny wpis do ewidencji partii politycznych. Brak takiego wpisu musi skutkować odmową przyjęcia zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów i senatorów oraz o powołaniu pełnomocników. Dalej w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały twierdzi się, że po podjęciu przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały z dnia 2 sierpnia 2001 r. ujawniły się nowe, nie znane wcześniej okoliczności mające istotne znaczenie w sprawie. Pozostawienie w mocy uchwały z dnia 2 sierpnia 2001 r. pozwoliłoby na prowadzenie kampanii wyborczej i zgłaszanie do rejestracji kandydatów na posłów i senatorów przez Komitet Wyborczy reprezentujący partię, która nie jest wpisana do ewidencji partii politycznych na podstawie prawomocnego postanowienia sądu. W tej sytuacji Państwowa Komisja Wyborcza – wykonując zadanie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego (art. 39 ust. 1 pkt 1 Ordynacji wyborczej) - była zobowiązana do uchylenia swojej uchwały, wydanej na podstawie nieprawdziwej informacji o prawomocnym wpisie partii do ewidencji i do odmówienia przyjęcia zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia przez Komitet Wyborczy kandydatów na posłów i senatorów i o powołaniu pełnomocników.

W skardze do Sądu Najwyższego pełnomocnik Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny podniósł następujące zarzuty.

Po pierwsze, zakwestionował pogląd, że po podjęciu przez Państwową Komisję Wyborczą uchwały z dnia 2 sierpnia 2001 r. ujawniły się nowe, nieznane wcześniej okoliczności. Skarżący doręczył bowiem Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 2 sierpnia 2001 r. odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 lipca 2001 r. „bez wpisu o nieprawomocności” (jednocześnie bez stwierdzenia prawomocności tego postanowienia). Tak więc Państwowa Komisja Wyborcza wiedziała, kiedy zostało wydane postanowienie o wpisie partii Alternatywy Ruchu Społecznego do ewidencji partii politycznych (skarżący sugeruje w związku z tym, że wiadomo było, kiedy postanowienie to stało się prawomocne). Po drugie, zdaniem skarżącego, zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o partiach politycznych postanowienie o wpisie partii politycznej do ewidencji można zaskarżyć w terminie 14 dni od daty jego ogłoszenia na posiedzeniu jawnym (faktycznie chodzi o art. 13 ust. 3 tej ustawy). Ponieważ postanowienie zostało ogłoszone na rozprawie w dniu 13 lipca 2001 r., stało się prawomocne w dniu 27 lipca 2001 r., zaś apelacja Komitetu Wyborczego Wyborców Alternatywa została złożona siedem dni po terminie (w dniu 3 sierpnia 2001 r.), a zatem nie może rodzić skutków prawnych. Po trzecie, apelacja Komitetu Wyborczego Wyborców Alternatywa jest bezzasadna, ponieważ nazwy tego Komitetu oraz Komitetu Wyborczego Alternatywa Ruch Społeczny różnią się na tyle, że wyklucza to pomyłkę ewentualnych wyborców, a ponadto partia polityczna powinna korzystać z prawa pierwszeństwa (do nazwy), albowiem podjęła działalność kilka miesięcy wcześniej.

Rozpoznając skargę, Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga pełnomocnika wyborczego jest zasadna, aczkolwiek z innych przyczyn, niż w niej przedstawione. Nie ma racji skarżący, że postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 lipca 2001 r. o dokonaniu wpisu partii politycznej Alternatywa Ruch Społeczny do ewidencji partii politycznych stało się prawomocne po upływie 14 dni od jego ogłoszenia. Wykładnia przytoczonego w skardze art. 13 ust. 3 ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którym postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie może być zaskarżone w terminie 14 dni od jego doręczenia lub ogłoszenia na posiedzeniu jawnym, powinna uwzględniać pełną treść art. 13, a zwłaszcza ust. 2 tego artykułu, z którego wynika, że w przypadku nieusunięcia w terminie i w sposób wskazany przez Sąd wad zgłoszenia partii politycznej do ewidencji, Sąd

wydać postanowienie o odmowie wpisu partii politycznej do ewidencji. I właśnie to postanowienie – o odmowie dokonania wpisu ze względu na nieusunięcie stwierdzonych wad – podlega zaskarżeniu w terminie wskazanym w art. 13 ust. 3 ustawy o partiach politycznych. W stosunku do innych postanowień Sądu w przedmiocie wpisu brak jest przesłanek do przyjęcia, że podlegają one zaskarżeniu w tym terminie. Przepis art. 13 ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy o partiach politycznych ma charakter wyjątku od ogólnych zasad zaskarżania postanowień orzekających co do istoty sprawy. Postanowienie o dokonaniu wpisu partii politycznej do ewidencji – a taką treść miało postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 lipca 2001 r - podlega zaskarżeniu apelacją w terminach wynikających z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności art. 328 § 1 KPC i art. 369 KPC w związku z art. 13 § 2 KPC, a także i art. 519 KPC. Zgodnie bowiem z treścią art. 12 ust. 5 ustawy o partiach politycznych od postanowienia w przedmiocie wpisu (czyli o dokonaniu wpisu – art. 12 ust. 1, a także o zmianie i wykreśleniu wpisu – art. 12 ust. 2) przysługuje apelacja, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej, a stosownie do art. 22 tej ustawy w sprawach o wpis partii politycznej do ewidencji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów ustawy. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oznacza w tym przypadku, że zastosowanie powinny mieć ogólne terminy zaskarżenia wydanych w postępowaniu nieprocesowym postanowień orzekających co do istoty sprawy, z wyjątkami wyraźnie przewidzianymi w ustawie o partiach politycznych. Brak jest jurydycznych argumentów przemawiających za poglądem, że art. 13 ust. 3 tej ustawy dotyczy wszelkich postanowień Sądu w przedmiocie wpisu partii politycznej do ewidencji, a nie jedynie postanowienia o odmowie wpisu ze względu na nieusunięcie wad zgłoszenia, a więc postanowienia, o którym stanowi art. 13 ust.2 ustawy.

Do kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu wszczętym w wyniku wniesienia przez pełnomocnika wyborczego w oparciu o art. 102 ust. 3 Ordynacji wyborczej skargi na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia nie należy ocena zasadności bądź bezzasadności apelacji wniesionej przez Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z 13 lipca 2001 r. w sprawie o dokonanie wpisu do ewidencji partii politycznych. Ocena dopuszczalności i zasadności tej apelacji będzie należała do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Z tej przyczyny Sąd Najwyższy nie dostrzegł ani

możliwości, ani potrzeby odniesienia się do argumentów skarżącego w kwestii podobieństwa (lub braku podobieństwa) nazw obu Komitetów Wyborczych oraz pierwszeństwa do korzystania z nazwy.

Ocena co do tego, czy informacja o nieprawomocności postanowienia z dnia 13 lipca 2001 r. stanowiła nową okoliczność pozwalającą Państwowej Komisji Wyborczej na uchylenie swojej uchwały z dnia 2 sierpnia 2001 r. w sprawie przyjęcia zawiadomienia Krajowej Komisji Koordynacyjnej Alternatywa Ruch Społeczny i odmowę przyjęcia tego zawiadomienia, była zbędna z punktu widzenia istoty sprawy. Istotne bowiem dla zasadności skargi było jedynie dokonanie oceny, czy podstawą (przesłanką) przyjęcia zawiadomienia organu partii politycznej o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów lub kandydatów na senatorów jest prawomocne postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie o dokonaniu wpisu partii politycznej do ewidencji, czy też jedynie sam wpis do tej ewidencji i złożenie uwierzytelnionego odpisu z ewidencji z informacją o wpisie.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła w związku z tym pogląd, że warunkiem udziału partii politycznej w wyborach do Sejmu i Senatu jest prawomocny wpis do ewidencji partii politycznych, a brak takiego wpisu musi skutkować odmową przyjęcia zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów i senatorów oraz o powołaniu pełnomocników. Z poglądem tym nie można się zgodzić, ze względu na dosłowną treść art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej. Treść tego przepisu powinna podlegać wykładni uwzględniającej przepisy ustawy o partiach politycznych oraz pewien kontekst systemowy, dotyczący innych postępowań rejestrowych. Zgodnie z art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej do zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów lub kandydatów na senatorów organ partii politycznej, pełniący funkcję jej komitetu wyborczego, powinien dołączyć „uwierzytelniony odpis z ewidencji partii politycznych”. Partia polityczna nabywa bowiem osobowość prawną (art. 16 ustawy o partiach politycznych) oraz może korzystać z praw wynikających z ustaw (art. 12 ust. 2 tej ustawy) z chwilą wpisania do ewidencji. Należy przez to rozumieć wydanie przez Sąd postanowienia o wpisie, po którym powinna niezwłocznie nastąpić czynność formalna, techniczna wpisania partii do ewidencji (prowadzonej w księdze ewidencji partii politycznych). Ewidencja partii politycznych jest jawna (art. 18 ust. 1), a każdemu przysługuje prawo otrzymywania od Sądu uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z ewidencji (art. 18 ust. 2). Uwierzytelniony odpis z ewidencji może być wydany niezwłocznie po dokonaniu wpisu do ewidencji, a więc zanim jeszcze

uprawomocni się postanowienie Sądu o dokonaniu wpisu (stanowiące podstawę dokonania wpisu do ewidencji). Należy zauważyć, że ani art. 18 ustawy o partiach politycznych, ani przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 października 1997 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia ewidencji partii politycznych oraz szczegółowych zasad wydawania odpisów i wyciągów z ewidencji i statutów tych partii (Dz.U. nr 124, poz. 793), nie uzależniają możliwości uzyskania odpisu lub wyciągu od uprawomocnienia się postanowienia Sądu o dokonaniu wpisu. Podstawą przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia jest uwierzytelniony odpis z ewidencji partii politycznych w przedstawionym znaczeniu, nie zaś odpis prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie o dokonaniu wpisu do ewidencji (o którym mowa w art. 12 ust. 1 i w art. 15 ustawy o partiach politycznych). Ustawa o partiach politycznych czyni rozróżnienie między wpisem do ewidencji, który jest dokonywany niezwłocznie po wydaniu przez Sąd postanowienia w przedmiocie wpisu (dokonania, zmiany i wykreślenia wpisu), jeszcze przed jego uprawomocnieniem się, a samym prawomocnym postanowieniem. Ze względu na charakter wpisu – w znaczeniu prawnym, ale także technicznym – nie można mówić o „prawomocnym” lub „nieprawomocnym” wpisie, a jedynie o prawomocnym lub nieprawomocnym postanowieniu Sądu, które stanowiło podstawę dokonania wpisu do ewidencji. Inaczej mówiąc, w odniesieniu do wpisu do ewidencji partii politycznych (podobnie jak w przypadku wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego – art. 694⁶ § 1 i § 2 KPC) nie można mówić o „prawomocności” wpisu, bo kwalifikacja ta odnosi się jedynie do postanowienia sądu rejestrowego stanowiącego podstawę wpisu.

Gdyby chodziło o dołączenie do zawiadomienia, o jakim stanowi art. 96 Ordynacji wyborczej, prawomocnego postanowienia Sądu w sprawie o wpis do ewidencji partii politycznych lub uwierzytelnionego odpisu z ewidencji partii politycznych z wyraźnym zaznaczeniem, że prawomocne jest postanowienie Sądu, na podstawie którego wpis do ewidencji został dokonany, to prawdopodobnie ustawodawca wyraźnie by to zaznaczył w art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej, zwłaszcza, że Ordynacja wyborcza została uchwalona w czasie, gdy od kilku lat obowiązywała już ustawa o partiach politycznych, a zatem skutki prawne wydania postanowienia o wpisie do ewidencji oraz samego wpisu do ewidencji zostały już wcześniej uregulowane. Gdyby według art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej do zawiadomienia należało dołączyć odpis prawomocnego postanowienia o wpisie do ewidencji, byłby to przepis zbędny, skoro z art. 15 ustawy o partiach politycznych wynika, że prawomocne pos-

tanowienie Sądu przekazuje się Państwowej Komisji Wyborczej. Stanowcze brzmienie tego przepisu oznacza, że przekazanie następuje z urzędu, a powinno nastąpić bez nieuzasadnionej zwłoki. Państwowa Komisja Wyborcza jest stałym najwyższym organem wyborczym właściwym w sprawach przeprowadzania wyborów (art. 36 Ordynacji wyborczej). Obowiązek poinformowania Państwowej Komisji Wyborczej o wpisaniu partii do ewidencji służy realizacji jej zadań związanych z przeprowadzaniem wyborów. Państwowa Komisja Wyborcza powinna dysponować pełną aktualną informacją w przedmiocie ewidencji partii politycznych. Skoro każde prawomocne postanowienie w sprawie wpisu, zmiany lub wykreślenia wpisu Sąd Okręgowy ma obowiązek przekazać z urzędu Państwowej Komisji Wyborczej, to dodatkowe obciążanie tym samym obowiązkiem organu partii politycznej składającej zawiadomienie o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów lub kandydatów na senatorów byłoby zbędne, chodzi zatem o inny rodzaj udokumentowania powstania partii politycznej, niż prawomocne postanowienie.

Terminy przewidziane w Ordynacji wyborczej są na ogół bardzo krótkie (por. termin przewidziany w art. 96 ust. 2). Nowe partie polityczne powstają na ogół wkrótce przed wyborami parlamentarnymi, ze względu na to, że zgodnie z art. 100 ust. 1 Konstytucji RP to właśnie przede wszystkim one mogą zgłaszać kandydatów na posłów i senatorów, a udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na sprawowanie władzy publicznej należy do podstawowych celów ich powstania (art. 1 ust. 1 ustawy o partiach politycznych). Gdyby wymóg z art. 96 ust. 5 pkt 2 Ordynacji wyborczej traktować w ten sposób, że chodzi o przedstawienie uwierzytelnionego odpisu z ewidencji partii politycznych ze stwierdzeniem, że wszystkie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie, które stanowiły podstawy wpisów dokonanych w tej ewidencji są prawomocne, wówczas – uwzględniając zaskarżalność postanowień w przedmiocie wpisu apelacją (art. 12 ust. 5 ustawy o partiach politycznych) oraz kasacją (art. 22 tej ustawy) – należałoby dojść do wniosku, że Ordynacja wyborcza ustanawia ograniczenia udziału partii politycznej w wyborach parlamentarnych nie wynikające z ustawy o partiach politycznych, a nawet sprzeczne z treścią art. 1 ust. 2 oraz art. 16 tej ustawy.

Jak wynika z przedstawionych rozważań, prawomocność postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie o wpisie partii politycznej do ewidencji partii politycznych (art. 12 ustawy o partiach politycznych), nie stanowi koniecznej przesłanki do złożenia przez organ partii politycznej zawiadomienia o zamiarze zgłoszenia kandydatów

na posłów lub kandydatów na senatorów oraz o powołaniu pełnomocników wyborczego i finansowego komitetu wyborczego, skoro wymogiem ustawowym jest dołączenie do zawiadomienia uwierzytelnionego odpisu z ewidencji partii politycznych (art. 96 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. Nr 46, poz. 499), nie zaś odpisu prawomocnego postanowienia o wpisie do ewidencji.

Ze względów wyżej przedstawionych Sąd Najwyższy, uznając skargę pełnomocnika wyborczego za zasadną, na podstawie art. 102 ust. 4 Ordynacji wyborczej uchylił zaskarżone postanowienie (uchwałę) Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2001 r., co oznacza, że pozostało w mocy postanowienie (uchwała) tej Komisji z dnia 2 sierpnia 2001 r.

=====